

TERÖRİZM VE TERÖRİZMLE MÜCADELE

Doç.Dr. Cenker Korhan Demir
Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi
ckdemir@gmail.com

ÖZET

Siyasal şiddet tipi olarak terörizm, geçmişten günümüze birçok farklı motivasyon ve yöntemle karşımıza çıksa da, en önemli özelliklerinden birisi şiddetle korku ortamı yaratarak hasmını normalde kabul etmeyeceği bir eylemi yapmasına zorlamaktır. Bu açıdan bakıldığında terörizm daha kapsamlı bir stratejinin aracı olarak hizmet eder. İlkel yöntemlerden teknolojik açıdan en karmaşığına kadar değişim gösteren araçları envanterinde bulunduran terör örgütlerinin, neden oldukları yoğun şiddet ortamıyla, sadece devletlere değil uluslararası sisteme meydan okuyan örneklerine günümüzde rastlanılmaktadır. Terörizmin neden olduğu tehdidin seviyesi ve sınır aşan özelliği ile terör örgütlerinin kullandığı araçlarda yaşanan bu değişim, tehdidin farklı boyutlarını ve tehdit altında olan aktörlerin düzeylerini dikkate alan mücadele yöntemlerinin eşgüdümlü uygulanmasını gerekli kılmaktadır.

Terör, “şiddet kullanma ya da şiddet tehdidi içeren normal dışı yollarla siyasal davranışları etkilemek üzere tasarlanmış sembolik bir fiil” olarak tanımlanabilir.

Terör kelimesinin günlük hayattaki farklı kullanımları ‘korku’ ve ‘dehşet’ gibi kavramları aklımıza getirmektedir. Nitekim, Fransızca *terreur* kelimesinden dilimize giren sözcük, günümüz Türkçe sözlüklerde “yıldırma, cana kıyma ve yakıp yıkma, korkutma, tedhiş” gibi ifadelerle karşılık bulmaktadır (Türk Dil Kurumu, 2019). Fakat, tarihsel süreç içerisinde siyasal içerik taşıyarak gelişen bu kavramın sadece sözlük karşılığını vermek, onun tam olarak ne ifade ettiğini açıklamaktan uzaktır. Bu çalışmada, öncelikle terörün bir siyasal şiddet tipi olarak ifade ettiği anlam üzerinde durulacak, ardından tarihsel süreç içerisindeki anlam değişimi incelenecek, ilerleyen kısımda terörizmle mücadele konusundaki tartışmalara yer verilecek ve son olarak güncel örnekler ve gelişmeler ele alınacaktır.

Bir siyasi rejime toptan meydan okumak ya da onu politikalarını değiştirmeye zorlamak için başvurulan ve genellikle kolektif biçimde seyreden şiddet tipi bu çalışmada siyasal şiddet olarak tanımlanmıştır. Terörizm, bu çerçevede ayrı bir tip olarak yer alabileceği gibi, ayaklanma, gerilla savaşı ve iç savaş benzeri siyasal şiddet tipleri içerisinde başvurulan stratejik bir araç olarak da karşımıza çıkabilir.

Terör, “şiddet kullanma ya da şiddet tehdidi içeren normal dışı yollarla siyasal davranışları etkilemek üzere tasarlanmış sembolik bir fiil” olarak tanımlanabilir (Thornton, 1964: 73). Normal dışı yollar ile fiillerin evrensel hukuk anlayışının dışında kalmasına atıf yapılmaktadır. “Sembolik bir fiil olması” ile kast edilen ise terör eylemlerinin bunlardan etkilenen ilk ve yakın hedefin dışında ve ötesinde izleyicilerinin olduğu ve esas olarak onların etkilenmesinin gaye edinildiği fikri vardır. Bu bağlamda terör eylemleri, stratejik bir iletişim aracı olarak hizmet ederler ve bir kişiyi öldürüp milyonları korkuturken, aynı zamanda karar vericileri de kendi istedikleri yönde ikna etmeye çalışırlar. Tam bu noktada, terörden türeyen bir kavram olan terörizmin; örgütlü, sistematik ve sürekli terör kullanmayı hedefleyen bir strateji olduğu söylenmelidir.

Terör kelimesinin ilk kullanımı Fransız Devrimi sırasında bugün ‘yukarıdan aşağıya terör’ ya da başka bir ifadeyle ‘devlet terörü’ olarak ifade ettiğimiz şekilde ortaya çıkmıştır. Bu anlamda devlet terörü, devlet yönetimdekilerin siyasal muhaliflerini normal olmayan ve şiddet içeren yollarla bastırmalarını ifade etmektedir (Wilkinson, 1974: 40). Öte yandan bu kavramın zamanla, bir devletin başka bir egemen devlet içerisinde kendi çıkarlarını korumak adına bizzat yaptığı ya da yaptırdığı hukuk dışı şiddet eylemlerini içerecek şekilde genişletildiği de söylenmelidir.

Terörizm, ortaya
çıkaran
unsurları, eylem
tipleri ve
örgütlerin
motivasyonla-
rındaki benzerlik
açısından, 19.
yüzyıl
sonlarından
başlayarak dört
dalga altında
incelenmiştir.

Bu çalışmada esas olarak üzerinde durulacak terörizm tipi olan ‘aşağıdan yukarıya terörizm’ ise siyasi yönetime karşı şiddet içeren örgütlenmiş hareketleri içermektedir. Bu da kendi içinde motivasyonlarına göre ideolojik (sol ve sağ) terörizm, etnik ayrılıkçı/milliyetçi terörizm, dini motivasyonlu terörizm gibi üç ana gruba ayrılmaktadır.

Tarihsel açıdan bakıldığında bu motivasyonlar altında birçok örgütün yer aldığı görülecektir. Günümüzde sıklıkla rastlanan dini motivasyonlu gruplar için verilebilecek ilk örnek, M.S. 66–73 arasında ortaya çıkmış olan Musevi dinine mensup *Zealot* grubudur. Bunlar, Roma İmparatorluğu’nun Filistin’i işgalini sonlandırmak üzere genellikle hançerle ve gündüz gözüyle kalabalık içinde suikast düzenlemeleriyle bilinirdi (Laqueur, 2002: 7–8). Din adına öldürmenin ise Hindistan menşeli *Thugs* grubuyla ortaya çıktığı kabul edilir. Hindu tanrısı *Kali*’ye hizmet ettiğini iddia eden *Thugs* grubunun eylemleri 7. yüzyılda başlamış ve 19. yüzyılın ortalarına kadar sürmüştür (Hoffman, 2006: 83).

Tarihsel süreçle ilgili bir çalışmada (Rapoport, 2003) ise terörizm, ortaya çıkaran unsurları, eylem tipleri ve örgütlerin motivasyonlarındaki benzerlik açısından, 19. yüzyıl sonlarından başlayarak dört dalga altında incelenmiştir. Dönemlerden birincisi 1880’de başlayan ve 1920’de biten ‘anarşist dalga’, ikincisi 1920’lerde başlayıp 1960’larda biten ‘sömürge karşıtı dalga’, üçüncüsü 1960’larda başlayan ve 1990’larda biten ‘yeni sol dalga’, dördüncüsü de 1979’da başlayan ve hâlen devam etmekte olan ‘dinî dalga’dır (Rapoport, 2003: 37).

Anarşist dalga içerisinde, Rusya’da 1879-1884 yıllarında faaliyet gösteren *Narodnaya Volya* ilk örnek olarak karşımıza çıkmaktadır. Aynı dönemde Osmanlı İmparatorluğuna karşı terör eylemleri yürüten ‘Hınçak Komitesi Partisi’ ve ‘Taşnak Partisi’ ile IMRO (*Internal Macedonian Revolutionary Organization*) gibi ayrılıkçılık hedefleyen etnik temelli gruplar da vardır. Bunlardan ilk ikisi Ermeni milliyetçiliğini esas alırken, sonuncusu Makedonya’nın Osmanlı İmparatorluğu’ndan ayrılmasını hedeflemiştir.

Sömürge karşıtı terörizm dalgası olarak adlandırılan ikinci dalgada, Versay Antlaşmasının da etkisiyle, ‘kendi kaderini tayin’ düşüncesinin yayılması çeşitli ayrılıkçı terör örgütlerinin doğmasına sebep olmuştur. En bilinenleri Filistin’de faaliyet gösteren *Irgun* ve *Lehi* (*Stern Gang*), Kıbrıs’ta EOKA (*Ethniki Organosis Kypriou Agoniston*) ve Cezayir’de FLN (*Front de Libération Nationale*)’dir. Sonuncusu Fransız, diğerleri İngiliz mandasından kurtulmayı hedeflemişlerdir. Bu dönemin dikkat çeken en önemli özelliği terörizm kavramına aşağılayıcı anlamın yüklenmeye başlamasıdır. Nitekim

İçinde bulunduğumuz dönemdeki terörizm dalgası her ne kadar dini motivasyonlu örgütlere tanıklık etse de, 'yalnız kurt' ve 'radikal sağ ideoloji temelli' terör örnekleri de özellikle Batılı ülkelerde (daha çok da ABD'de) karşımıza çıkmaktadır.

dönemin grupları kendilerini terörist olarak nitelendirmemişler, 'kurtuluş savaşı' yaptıklarını iddia ederek, 'özgürlük savaşçısı' gibi isimlerle anılmayı tercih etmişlerdir (Hoffman, 2006: 16).

Üçüncü dalgada radikal görüşlerle milliyetçilik akımlarının terörist grupların söylemlerinde birleştiği görülmektedir. Bu döneme damgasını vuran örgüt Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ)'dür. Uluslararası terörizm kavramı da bu örgüte bağlı gruplardan Filistin'in Kurtuluşu için Halk Cephesi'nin (*Popular Front for the Liberation of Palestine - PFLP*) 22 Haziran 1968'de El-Al havayollarına ait bir yolcu uçağını kaçırmamasıyla ortaya çıkmıştır. Daha sonra 1972 Münih Olimpiyatları sırasında İsraili sporcuların rehin alınması, 1975'de OPEC bakanlarının kaçırmaması ile 1975 Uganda ve 1978 Somali'de gerçekleşen uçak kaçırma olayları terörizmin uluslararasılaşmasına verilebilecek diğer örneklerdir. Bu dönem İsrail'in 1982'de Lübnan'ı işgal etmesine kadar sürmüştür (Rapoport, 2003: 42).

Üçüncü dalgada faaliyet gösteren diğer terörist örgütler ETA (*Euskadi Ta Askatasuna*), ASALA (*Armenian Secret Army for the Liberation of Armenia*) ve FLNC (*Fronte di Liberazione Naziunale di a Corsica*)'dir. PKK (*Partiya Karkerên Kurdistanê*) da bu dönemde eylemlerine başlayan ve halen faaliyetlerini sürdüren bir örgüt olarak dikkat çekmektedir.

İran devrimi ve Sovyetlerin Afganistan'ı işgal etmesi ise 1979'da dini motivasyonlu terörizm olarak adlandırılan dördüncü dalganın doğmasına sebep olmuştur. Geçmişte de dini temelli terör örgütlerinin varlığına rastlanmasına rağmen, ilk kez bu dönemde uzun süreli ve koordineli eylemlerin gerçekleştirildiği görülmektedir. Bu dönem genellikle İslam dinini temel motivasyon unsuru alan terör örgütlerinin ortaya çıkmasına tanıklık etmiştir. *El-Kaide* dördüncü dalganın en önemli terör örgütlerinden biridir. Bu dönemde El-Kaide'nin eylemleri dışında *Aum Shinrikyo* isimli radikal bir dini örgütün Tokyo metrosuna sarin gazı kullanarak yaptığı saldırı da dikkat çekmiştir. Bunun yanında, Irak ve Suriye ile Afrika'nın bazı bölgelerinin son yıllarda içinde buldukları karışıklık ortamı dini motivasyonlu başka örgütlerin doğmasına zemin hazırlamıştır. Bunların içinde daha önce El-Kaide'ye bağlı olan, fakat sonrasında bağlarını koparan *Irak ve Şam İslam Devleti* (İŞİD) en önemlisi olarak dikkat çekmektedir.

Öte yandan, Rapoport'un önerdiği yaklaşıma bazı eleştiriler de getirilmiştir. Bunlardan biri, günümüzde karşılaşılan terörizmin yeni bir dalga oluşturduğu ve bunun 'terörist yarı devletler' olarak adlandırılabilceği iddiasıdır (Honig ve Yahel, 2017). Bahse konu terör örgütleri zayıf ya da başarısız devlet yapılarından faydalanarak yönetilemeyen bölgeler oluşturabilmekte ve

Algılanan

mağduriyet

nedeniyle

hassaslaşan

kitlelere terör

örgütleri

şiddet içerikli

bir alternatif

sunarlar.

buralarda kendi otoritelerini kurmaktadır. Hatta bunlardan IŞİD ve El-Kaide gibi bazılarının yönetilemeyen bölgeleri ele geçirerek devlet-benzeri yapılar oluşturdukları ve halkı yönetmeye kalkıştıkları görülmektedir.

Ayrıca, içinde bulunduğumuz dönemdeki terörizm dalgası her ne kadar dini motivasyonlu örgütlere tanıklık etse de, ‘yalnız kurt’ ve ‘radikal sağ ideoloji temelli’ terör örnekleri de özellikle Batılı ülkelerde (daha çok da ABD’de) karşımıza çıkmaktadır. Bir örnek vermek gerekirse, sadece ABD’de 2009-2018 arasında meydana gelen aşırılıkçı eylemler sonunda yaşanan ölümlerin %73’ü radikal sağ ideolojilere dayanan kişi ya da gruplar tarafından gerçekleştirilmiştir (Bergengruen ve Hennigan, 2019).

Yeni nesil terör örgütlerinin eylemleri birkaç açıdan geçmiş örneklerden farklılaşmaktadır. Bunlardan en belirgin olanı şiddetin çok yoğun olarak kullanılmasıdır. Günümüzde sadece devletle ilgili birimler değil, siviller de hedef alınmaktadır. Terör örgütleri, sivillerin öldürülmesini, sıklıkla onların şeytanileşmiş bir düzenin parçası olduklarını iddia ederek meşrulaştırmaktadırlar. Bu gayret geçmişten bu yana örgütlerin söylemlerinde var olan bir unsurdur. Günümüzdeki farklılık, bunların öldürülmesiyle verilen mesajın devletlerden çok uluslararası düzene ve onun temsilcisi olarak görülenlere yönelmesidir. Ayrıca günümüz terör örgütlerinin askeri yapılarının daha gelişmiş olması da yıkıcılıklarını artırmaktadır.

Terör eylemlerinde kullanılan araçlar ilkelden karmaşık teknolojik sistemlere kadar geniş bir yelpazeye yayılmıştır. Bir taraftan yolcu uçaklarının kullanıldığı 11 Eylül saldırıları ya da *drone* adı verilen insansız hava araçlarıyla yapılan eylemler gibi örnekler varken; diğer taraftan araçların insanların üzerlerine sürülmesi, bıçaklama ya da otomatik silahlarla kalabalıklara ateş edilmesi gibi geçmişte kullanılan yöntemlerin günümüzde yeniden tercih edildiği eylem tiplerine de sıklıkla rastlanılmaktadır.

Hızlı yaşanan teknolojik gelişmeler, günümüz terör eylemlerini yönetsel çeşitlilik, eğitim, eleman temini gibi birçok yönden etkilemektedir. Terör örgütlerinin amaçlarını sosyal medya vasıtasıyla ulusal sınırları aşarak duyurabilecek imkâna kavuşmaları akla gelen ilk örnekler arasındadır. Bu sayede örgütler farklı milletlerden insanların ilgisini çekmeye başlamışlar, bu da ‘yabancı terörist savaşçılar’ kavramının gündemimize girmesine neden olmuştur.

Terörizmin sebeplerinin araştırılması psikoloji, sosyoloji, siyaset bilimi, tarih, ekonomi ve uluslararası ilişkiler gibi birçok disiplinden bilim insanının dikkatini çekmektedir. Tek bir disiplinin bakış açısını içeren çalışmaların yanı

**Terörizmin
sebeplerinin
birey, grup,
örgüt, devlet
ve uluslararası
ortam
düzeylerinde
analiz edilmesi
mümkündür.**

sıra, farklı disiplinlerin birey, grup, örgüt, devlet ve uluslararası ortam gibi düzeylerdeki yansımalarını analiz eden araştırmalar da bulunmaktadır.

Birey ve grup düzeyinde yapılan analizlerde daha çok algıların rolüne vurgu yapılmaktadır. Mevcut durumdan çok, güncel koşulların yorumlanması ile algı farklılıklarının bireylerin terörizme yönelmesine etki ettiği görülmektedir. Bu yaklaşıma göre, bireyler, içinde yaşadıkları toplumun koşullarıyla kendi durumlarını kıyaslarlar ve arada hissettikleri farkın kendi aleyhlerinde olması durumunda mağduriyet hissederler. Dolayısıyla ekonomik koşulların kötü olması ya da eğitimsiz olmak gibi ilk akla gelen sebepler ancak bireylerin kendilerini karşılaştırabilecekleri bir referans nesnesi olduğunda etkide bulunurlar.

Hızlı modernleşmenin yaşandığı toplumlarda sosyo-kültürel yapı bu değişimlere eş zamanlı tepki verememektedir. Devletlerin vatandaşlarını toplumsal yapıya bağlayacak mekanizmalarının olmaması ya da bunların zayıflığı da bireylerin içinde yaşadıkları toplumdan yabancılaşması ile neticelenmektedir. Teknolojinin hızla ilerlemesi ve bununla beraber yaşanan değişimler ise bu etkilerin daha geniş topluluklara anında ve yoğun olarak yayılmasına neden olmaktadır.

Demokrasi düzeyi ile terörizm ilişkisi de sıklıkla incelenen başka bir alandır. Bu ikisi arasında ters U tipi bir ilişki olduğu iddia edilmektedir. Demokrasinin az görüldüğü baskıcı tip rejimlerde halkın üzerinde baskı kurulması terör eylemlerinin görülmemesine ya da az görülmesine neden olur. Fakat bu gibi toplumlarda devletlerin vatandaşlık haklarını vermeye başlaması ve demokratikleşme ile beraber terör eylemlerinin görülme olasılığı artacaktır. Bu görüşe göre, demokratik hakların verilmesinde ısrar edilmesi durumunda uzun dönemde terör eylemlerinde düşme yaşanacaktır. Zira muhalif görüşlerin barışçıl yollarla bir siyasi örgütlenme altında ifade edilmesinin toplum içinde mevcut gerginlikleri azaltıcı yönde etki edeceği iddia edilmektedir. Bu anlamda, siyasi partiler iktidarın elde edilmesinde ya da iktidara isteklerin kabul ettirilmesinde barışçıl bir alternatif sunarlar. Bu alternatifin yokluğu terörizm gibi bir siyasal şiddet tipi ile neticelenebilir.

Uluslararası ortam düzeyinde ise devletlerin terör örgütlerine verdikleri destek, zayıf ya da başarısız devletlerin varlığı gibi koşullar sıklıkla tartışılmaktadır. Özellikle terör örgütlerinin devletlerin çıkarlarının gerçekleştirilmesi için vekâlet savaşının bir aracı olarak kullanıldığı örnekler günümüzde sıklıkla görülmektedir. Ayrıca, kendi toprakları üzerinde otoritesi bulunmayan devletlerin uluslararası sistemdeki varlığı terör örgütlerinin yaşam alanı bulması ile neticelenmektedir.

**Terörizmle
mücadele bir
tarafтан terör
örgütlerinin
eylem
inisiyatiflerini
hedeflemeli,
diğer tarafтан
onları ortaya
çıkaran köken
sebeplerle
mücadele
tedbirlerini
içermelidir.**

Terör örgütleri bireyler için bir hedef verir, yabancılaştıkları toplumla mücadele etmeleri için bir yol gösterir ve kendilerini değerli hissetmelerini sağlarlar. Algılanan mağduriyet nedeniyle hassaslaşan kitlelere terör örgütleri şiddet içerikli bir alternatif sunarlar. İdeolojik söylemlerle hareketin çerçevesi çizilerek geçmişle gelecek arasında bağ kurulur ve gelecek hedefleri kendi içerisinde anlamlı bir forma getirilir. İdeolojiler bir taraftan yeni üyeler kazandırılması, öbür taraftan örgütsel devamlılığın sağlanması yönünde harekete hizmet eder.

Yukarıda ifade edilenler terörizmin ortaya çıkmasına ve devam etmesine etki eden önemli hususlardır. Fakat hiçbir faktör, devletlerin terörizmle mücadele politikalarındaki yanlışlıklar kadar terörizmin amaçlarına hizmet edemez. Provoke edilen güvenlik kuvvetlerinin uyguladığı baskı içeren tedbirler ve suçsuz insanların mağduriyeti, terör örgütlerinin söylemlerini güçlendirici ve varlıklarını meşrulaştırıcı yönde etki eder. Bu tedbirler harekete katılım ve örgütsel bağlılıkların artmasına neden olur. Öte yandan, devletlerin terörizmle mücadele politikalarını yürütürken otoritelerini kaybetmeleri ve terör örgütlerine tavizler vermelerinin de bu sorunun kontrol altında tutulmasına hizmet etmeyeceği belirtilmelidir.

Terörizmle mücadele bir tarafтан terör örgütlerinin eylem inisiyatiflerini hedeflemeli, diğer tarafтан onları ortaya çıkaran köken sebeplerle mücadele tedbirlerini içermelidir. Devletler terörizmle mücadeleyi, ülke içerisinde otoritelerini kaybetmeden ve demokratik kurallar ile insan haklarına saygı çerçevesi içerisinde yürütmelidirler. Günümüzde terör örgütlerinin sınır aşan özelliklere sahip olmaları da bu çabaların sadece ulusal anlamda yürütülmesinin yeterli gelmeyeceğini, uluslararası ortamda ortaklıklar kurulmasının önemine işaret etmektedir.

KAYNAKÇA

Bergengruen, Vera ve W. J. Hennigan (2019). “We Are Being Eaten From Within; Why America Is Losing the Battle Against White Nationalist Terrorism”, *Time*, <https://time.com/5647304/white-nationalist-terrorism-united-states/> (Erişim Tarihi: 28 Ağustos 2019).

Hoffman, Bruce (2006). *Inside Terrorism*. New York: Columbia University Press.

Or, Honig ve Ido Yahel (2019). “A Fifth Wave of Terrorism? The Emergence of Terrorist Semi-States”, *Terrorism and Political Violence*, Cilt 31 (6), ss. 1210-1228, DOI: 10.1080/09546553.2017.1330201.

Laqueur, Walter (2002). *A History of Terrorism*. Londra: Transaction Publishers.

Rapoport, David (2003). “The Four Waves of Rebel Terror and September 11”, Charles Kegley (der.), *The New Global Terrorism*. New Jersey: Pearson.

Thornton, Thomas Perry (1964). “Terror as a Weapon of Political Agitation”, Herry Eckstein (der.), *Internal War: Problems and Approaches*. New York: The Free Press.

Türk Dil Kurumu Sözlükleri (2019). “Terör”, <https://sozluk.gov.tr> (Erişim Tarihi: 17 Ekim 2019).

Wilkinson, Paul (1974). *Political Terrorism*. Londra: The Macmillan Press.

EK OKUMA

Demir, Cenker Korhan (2017). *Sebeplerinden Mücadele Yöntemlerine Etnik Ayrımcılıkçı Terörizm*. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Kegley, Charles (2003), *The New Global Terrorism*. New Jersey: Pearson.

Richardson, Louise (2007). *What Terrorists Want?* New York: Random House.

İNTERNET

Global Terrorism Database, <https://www.start.umd.edu/gtd/>.

Institute for Economics and Peace, *Global Terrorism Index*, <http://economicsandpeace.org/?s=Global+Terrorism+Index>.

FİLM

The Battle of Algiers (1966). Yönetmen: Gillo Pontecorvo.

Uluslararası İlişkiler Konseyi (UİK) Derneği, Türkiye’de uluslararası ilişkiler çalışmalarının gelişimine katkıda bulunmak, ilgili alanlarda çalışanları bir araya getirmek ve çalışmalarını desteklemek amacıyla bir grup akademisyen, medya çalışanı ve dışişleri mensubu tarafından 2004 yılında tarihinde kurulmuştur. 2010 yılından beri *International Studies Association* (ISA) ortak kuruluşu ve 2016’dan beri de *Balkan Political Science Association* (BPSA) üyesi olan UİK, iki yılda bir düzenlediği *Uluslararası İlişkiler Çalışmaları ve Eğitimi Kongresi* ile *Güvenlik Akademisi* ve *Dış Politika Akademisi* eğitim programlarını gerçekleştirmektedir. Uluslararası İlişkiler disiplininin Türkiye’deki gelişimine katkı yapmış öğretim üyelerine yönelik *Ustalara Saygı Ödülü* ile genç akademisyenlere yönelik *Teşvik Ödülü* veren UİK, başta *Uluslararası İlişkiler* dergisi ile *Güvenlik Çalışmaları* serisi olmak üzere kapsamlı bir yayım programı ile *Güvenlik Portalı* (GP), *Türkiye Barışı Koruma Veri Tabanı* (TÜBAKOV), *Kavram Avcıları* ve *Black Sea Young Reformers Fellowship* (BSYRF) projelerini hayata geçirmiştir.

UİK hakkında daha fazla bilgi almak için, lütfen [web sayfasını](https://www.uik.org.tr) (https://www.uik.org.tr) ziyaret ediniz.

© UİK 2019

Bu çalışmanın telif hakları Uluslararası İlişkiler Konseyi (UİK)’e ait olup, 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca kaynak gösterilerek kısmen yapılacak makul alıntılar dışında, hiçbir şekilde önceden izin alınmaksızın kullanılamaz, yeniden yayımlanamaz. Bu çalışmada yer alan değerlendirmeler yazarına aittir; UİK’in kurumsal görüşünü yansıtmamaktadır.

Güvenlik Yazıları, NATO Kamu Diplomasisi Birimi tarafından desteklenmektedir.

Security Papers are supported by the NATO Public Diplomacy Division.